Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

За педагогічні кадри

ОРГАН ПАРТБЮРО, ДИРЕКЦІЇ, КОМІТЕТУ ЛКСМУ І ПРОФОРГАНІЗАЦІЇ КИЇВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ ім. О. М. ГОРЬКОГО

12 КВІТНЯ 1957 року П'ЯТНИЦЯ
№ 14 (26)
Ціна 15 коп.

Група студентів-скрипалів готується до інститутського фестивалю. Керівник — **З. О. Дашак.**

Фото М. Шуряка

Важливі завдання бюро

Завдання факультетських бюро ЛКСМУ — керувати всією роботою студентів факультету. І навіть в самий гарячий час підготовки до фестивалю не слід забувати про основне — про дисципліну і успішність.

А чи на належному рівні наша трудова дисципліна?

Можна навіть сказати, що ми боремось з порушниками і ледарями. Адже і «Швабра», і «Перець», і «Телевізор», і «Фотооб'єктив» спрямовують свою критику на порушників та ледарів. Майже в кожному номері газети *«За педагогічні кадри» є сатиричний куток «Не пухом, а пером»*. Та, як бачимо, цього недосить. І це тому, що на комсомольських зборах груп, на курсових та факультетських бюро рідко порушуються питання успішності та дисципліни.

В газеті «За педагогічні кадри» № 11 була вміщена стаття «Коли почались заняття...». Мабуть, всі читали її і знають, що деякі студенти за краще вважають спати, ніж іти на лекції. Бюро мовно-літературного факультету повинно було відразу розібратися з даними фактами і покарати порушників. Але секретар бюро IV курсу Т. Разумова хотіла, щоб цю справу порушило факультетське бюро (секретар Н. Балабан). Ця боротьба між ними продовжувалась, аж поки не почалась сесія на IV курсі. Комітет комсомолу передав справу партійному бюро факультету.

«Швабра» — цікава і дотепна газета, але факти про порушення дисципліни, вміщені в ній, не розглядаються на бюро.

Бюро фізико-математичного факультету розглядало питання успішності 34-ої групи фізиків (комсорг С. Письменна). На бюро були присутні всі комсорги, і це дало позитивний результат. Бюро III курсу розглядало справу окремих порушників (В. Петрухана), але не розглянуло факту порушення дисципліни студентами Б. Стадником і А. Золотарським.

Незабаром весняна сесія. Питанням трудової дисципліни наших студентів слід зайнятись серйозно і негайно.

Г. ТКАЧЕНКО,
член комітету ЛКСМУ.

Перші наслідки

8-го квітня дві групи IV курсу мовно-літературного факультету (український і російський відділи) складали екзамени з російської літератури. Перший екзамен показав, що студенти серйозно готуються до своїх останніх семестрових екзаменів. Особливо хороші наслідки на російському відділі. Тут з 25 студентів лише троє одержали добрі оцінки, решта 22 — відповідали на відмінно. Прекрасні знання виявили студентки Л. Геращенко, Т. Кайдаш, З. Примаченко, Т. Левченко та інші. Серед студентів українського відділу відмінні оцінки одержали М. Богдан, О. Предоляк, Т. Смагіна, Н. Тимановська і інші — всього 8 студентів.

Перед випускниками стоїть завдання—успішно скласти сесію, щоб впевнено, з глибокими знаннями зустріти державні екзамени.

КОРИСНА ЗУСТРІЧ

Серед присутніх, що прийшли 4-го квітня на зустріч з заступником редактора українського сатиричного журналу «Перець» Павлом Глазовим (випускником нашого інституту), були члени літстудії, члени редколегій, сатиричних стінгазет факультетів, студенти, викладачі.

Він розповів про роботу журналістів і художників журналу, про те, як готуються матеріали. П. Глазовий відповів на питання, що цікавили присутніх.

У вечір ясний, весняний...

Свято завжди залишає після себе багато вражень і запам'ятовується надовго.

Не менше вражень залишив після себе фестивальний вечір І курсу мовно-літературного факультету. І коли зараз пригадуєш в деталях цей весняний день, вбрання залу, вдалі номери, веселі обличчя і головне — сміх, хочеться ще раз сказати: без сумніву, вечір пройшов добре. Як у калейдоскопі, у пам'яті ще й досі переливаються різноманітні цікаві виступи, веселе пожвавлення всіх присутніх — від сивої лаборантки до сором'язливого першокурсника, від членів жюрі до молодих гостей. Яке близьке всім життя України тепер і в минулому, як любимо ми наших революціонерів і поетів, акторів і новаторів! Тому цілком зрозумілою є і тематика вечора — «В більшовицькій сім'ї, славній, вольній, новій, ми тебе не забули, Тарасе!».

Творчо зроблений монтаж, цікава роль ведучого, вмілі виступи А. Денисенко, Т. Поліщук, Н. Коваленко, В. Яременко та інших забезпечили живе сприймання історії і сучасності, що поставали перед глядачем зі сцени. Вдало проходив хоровий супровід декламації і виконання українських пісень. Здавалось, що сам Кобзар бере участь у загальному святі і зараз промовить щось зі своєї уквітчаної рами. В залі — виставка, присвячена життю і творчості Т. Г. Шевченка.

Минув перший відділ концерту, а схвильовані гості (студенти інституту цивільного повітряного флоту і автодорожного інституту, робітники Ленкузні) ніяк не могли забути того юнака і дівчину (І. Маркушенко і В. Вошкулат), які в українських національних костюмах зустрічали їх біля входу і гостинно проводили до залу.

Перед початком і після вечора, в антрактах скучати не доводилось: присутні, зацікавлені іграми і конкурсами, не помічали, як іде час.

II відділ концерту наочно показав: мрії Т. Г. Шевченка здійснились — весело і щасливо живуть його сини і онуки. Про це співали Є. Кім, С. Гресь, це відчувалося в танцях, виконаних групами студентів. Не можна було без задоволення слухати «Московские огни» композитора І. Дунаєвського у виконанні вокального секстету. Весь час пожвавлював концерт конферанс, який вели В. Шарапа та А. Конак.

Багато дотепності, оригінальності і вміння вклали в організацію вечора студенти І курсу. Присутні залишились задоволені і танцями в по-домашньому затишній аудиторії з написами, подібними цьому:

«Кто с собой не взял, друзья,
Песни, шутки и улыбки,
Тот пришел, наверно, к нам,
Видно, по ошибке!»

Чи були на вечорі недоліки? Так. На нашу думку, зовсім випав з конферансу номер «Лебедине озеро», який аж ніяк не показує хороших смаків конферанс'є. Дещо маловиразним був напис над портретом Т. Г. Шевченка.

А в цілому студенти літфаку І курсу показали, що вони здатні зробити дуже багато при бажанні, згуртованості, дружбі.

У Тараса гарні скрізь онуки,
І у вечір ясний, весняний
Всі вони під танцю й пісні звуки,
Свій привіт послали молодий!

В. ТАТАЄВ.

Свято молоді і миру

5 квітня. Стрілка годинника прямує до 7 годин 30 хвилин.

Актовий зал наповнений веселим гомоном молоді, шарудінням святкової одежі і радісними посмішками. Але на деяких обличчях, крім святкового настрою, соромливою смужкою пробивається турбота.

Чому ж ці товариші турбуються і хто вони? Та це ми, першокурсники! Адже сьогодні наш фестивальний вечір.

Раптом відкривається завіса і на сцені, прикрашеній квітами і голубами миру, вишикувався хор І курсу педагогічного факультету. Тут—більшість дівчат. Але в нашому хорі беруть участь і п'ять хлопців — майже весь чоловічий склад курсу. Хором диригує В. Бондар, студент відділу 1—4 класів. Далі ми бачимо польку у виконанні студентів відділу спецпедагогіки. Танок змінюється виступом Л. Чернякової, студентки дошкільного відділу. Вона дуже хороше декламує вірш «Повесть о весне и двух студентах». Ніжно прозвучала народна пісня, виконана дівчатами з відділу 1—4 класів. Сподобалася і «Гандзя» у виконанні В. Гасиняк, студентки дошкільного відділу; частушки, виконані Т. Стрельник і М. Зеленівською. Трохи гірше було виконано п'єсу «Дитина» — це пояснюється браком часу для підготовки.

Скільки разів, готуючись до фестивалю, ми сперечалися над розучуванням віршів, пісень, танців, задумувалися, як би краще прикрасити сцену і 23 аудиторію... Кожен з нас намагався щось порадити, чимось допомогти. Ось чому вечір пройшов добре! Це наслідок наполегливої праці всього колективу.

М. ЧЕРЕПОВСЬКА,
студентка І курсу педфаку.

Труднощі не перешкодили

В інституті йде діяльна підготовка до фестивалю: проходять курсові вечори різних факультетів, незабаром почнуться факультетські вечори.

Наша група вирішила підготувати до курсового вечора танець «Молодіжний вальс», який втілює в собі красу, молодість, весну. У підготовці цього танцю нам довелось зустрітися з деякими труднощами: не так легко було одночасно зібрати всіх учасників танцю, бо у кожного безліч різних справ (секції, гуртки, підготовка математичного вечора в школі), не завжди можна було знайти аудиторію для репетиції і т. ін.; однак, все це не перешкоджало нам регулярно готуватися. На курсовому фестивальному вечорі за хороше виконання танцюристи нагороджені призом.

Зараз ми продовжуємо працювати над удосконаленням танцю, щоб ще краще виступити на факультетському вечорі.

Р. КОЛИХАН,
студентка 32 групи математиків.

На фото: студентка І курсу педагогічного факультету **П. Дудчак** виконує на баяні полонез Огінського, улюблений твір радянської молоді.

Нещодавно в нашій групі відбувся вечір, присвячений пам'яті Петра Ілліча Чайковського. До цього вечора ми почали готуватись давно. Студенти прочитали багато цікавого про життя і діяльність композитора, вивчали його інструментальні твори, розшукали і прослухали твори, записані на плівці.

Щоб більше дізнатись про улюбленого композитора, ми написали листа до його племінника Ю. Л. Давидова, який живе під Москвою в м. Клин і працює хранителем будинку-музею П. І. Чайковського. Його відповідь була зачитана на тематичному вечорі.

Ми вважаємо, що з цим листом цікаво буде ознайомитись всім студентам нашого інституту.

З. ПЛЕМЕНЮК,
студентка II курсу літфаку.

Дорогі юні товариші!

Я дуже зворушений тим, що ви згадали про мене, але, на жаль, не зможу у березні приїхати в Київ, у моє любиме місто, бо зараз завантажений терміновою роботою. Я прагну побувати весною у Києві, і якщо це здійсниться, то **обов'язково** (підкреслено автором) провідаю вас, тим більше, що ми з вами майже ровесники. Це тому, що я винайшов нове літочислення.

Старе, з дня народження, на мій погляд, застаріло і набридло, тому я перейшов на обчислення від 100 років. По старому — всі, кому більше 50 років, продовжують старіти, а по моєму обчисленню — молодіють. Ось чому мені зараз 18-й рік, у майбутньому році буде 17-й, і тому я вважаю себе вашим ровесником.

Так! Петро Ілліч Чайковський був дивною людиною. Ви його знаєте як композитора і мало знаєте про другі сторони його діяльності: як філософа, письменника і поета, педагога і критика, патріота (палкого!) і трудівника — самодисциплінованого, самокритичного, скромного, гуманного, реаліста...

Одне безсумнівно, що він — найпопулярніший художник-композитор у світі, а у нас в Радянському Союзі — і самий любимий. Це пояснюється його багатосторонністю. Немає такої музичної форми, якої він не зачепив би своєю творчістю; тому кожен, якою б формою він не захоплювався, знаходить у його творах відгук на свої захоплення.

А наскільки він популярний серед нас, можна проілюструвати кількома статистичними даними. Я підрахував, наприклад, скільки разів його твори були виконані у Москві за 365 днів 1952 року (за офіціальними даними: програмами, афішами — без самодіяльності) — 102166 разів. За 1955 рік — в Радянському Союзі: 1992 спектаклі його опер і балетів, уривків з опер і балетів (1—2 дії) 57442 рази; трансльовано по центральному радіомовленню творів повністю (симфоній, опер і т. п.) 3642 рази, камерних — 23 272 і т. п.

Названих цифр достатньо, щоб підтвердити його популярність.

Чайковський мріяв, щоб його музика розповсюджувалася, щоб все більше людей її любили, знаходили в ній втіху і підтримку. І ми можемо відповісти йому: «Так, мрія ваша здійснилася. Вашу музику люблять, слухають, вивчають і дійсно знаходять у ній втіху та підтримку».

На все добре, юні друзі!

Бажаю вам від душі удачі в усіх починаннях і в житті.

Не забувайте лозунга Чайковського:

«Щастя знайти людство може тільки в настирливій праці».

Ю. ДАВИДОВ.

Про роботу студрад

Робота студрад в гуртожитках дуже відповідальна. Вона може бути самою різноманітною. Але наші студради в кращому випадку збирають засідання і «говорять» про справи, зовсім не працюючи.

Так, дуже погано, наприклад, працюють в гуртожитках редколегії газет, санітарні комісії. Вийшло лише по два номери газет і один сатиричний додаток. І це більше, ніж за півроку!

Незадовільно працює санітарна комісія в гуртожитку № 1, де за три місяці було лише 4 перевірки санстану кімнат.

Є у нас, звичайно, хороші кімнати, в яких затишно, чисто. Це кімнати №№ 30, 46, 83, 17 в гуртожитку № 1, кімнати №№ 9, 8, 23, 29, 30, 31, 33 в гуртожитку № 2.

Старости цих кімнат В. Денисова, Д. Чередниченко, О. Смілянський, К. Шеремет, Є. Коцюк, П. Сирник і інші сумлінно ставляться до своїх обов'язків і зуміли добитися порядку в своїх кімнатах.

Але є ряд кімнат, в яких завжди безладдя, бруд, куди просто неприємно заходити. Це кімнати №№ 1, 2, 42, 32, 81, 74, 84 в гуртожитку № 1 і № 27—в гуртожитку № 2.

Старости цих кімнат В. Клепка, Т. Ілляшенко, К. Бондар, Н. Радченко, В. Череп, Н. Кулик, Г. Вареник, Я. Міндак нічого не роблять, щоб навести в своїх кімнатах порядок. Невже треба доводити, що студент, майбутній педагог, повинен бути охайним і у побуті?

Студради ж гуртожитків чомусь миряться з таким станом і ніяких рішучих заходів до порушників норм співжиття не застосовують.

Цим, власне кажучи, і обмежуються студради в своїй роботі... А чому б не зайнятися їм таким питанням, як відвідування лекцій? Адже не секрет, що студенти мовно-літературного факультету часто не ходять на першу лекцію...

Багато є недоліків у гуртожитку. Треба викривати їх і ліквідувати. Це справа студрад.

А. ЛИСЕНКО,
член комітету ЛКСМУ.

Геніальний твір марксизму

(До 85-річчя з дня виходу першого російського перекладу I тома «Капіталу» К. Маркса)

Перший том геніального твору К. Маркса «Капітал» у перекладі на російську мову вийшов у світ 8 квітня 1872 р. (майже через 5 років після виходу його в світ на німецькій мові) у виданні Полякова в Санкт-Петербурзі тиражем 3000 примірників. Уже на 15 травня 1872 р. було розпродано 900 примірників. Цифра для того часу дуже велика. Ні на англійській, ні на французькій мовах «Капітал» ще до того часу не з'явився.

Вперше за переклад взявся М. Бакунін, але після роботи над декількома сторінками від роботи відмовився. Значну частину I тома «Капіталу» переклав на російську мову один з відомих представників народництва 70—80 років Герман Олександрович Лопатін. Маркс високо цінив його як перекладача. Але Лопатіну не довелось закінчити переклад «Капіталу», тому що він змушений був виїхати в справі визволення М. Чернишевського, який у той час був у засланні.

Закінчив роботу над перекладом Н. Ф. Даніельсон. У листі до Даніельсона 28 травня 1872 р. Маркс дав високу оцінку російському перекладу. Він писав: «Переклад зроблено майстерно».

«Капітал» Маркса був настільною книгою прогресивних людей кінця XIX та початку XX сторіччя. Ідеї «Капіталу» спрямовували пролетаріат в першу чергу до зміни революційним шляхом капіталістичного суспільства і через утворення влади диктатури пролетаріату — до перетворення капіталістичного суспільства на соціалістичне.

Ці ідеї опанували робітничим класом. Російська Соціал-Демократична Робітнича Партія, керована Леніним, з успіхом виконала цю роботу. Робітничий клас Росії, пройшовши через дві революції, створив свою владу — диктатуру пролетаріату, створив свою соціалістичну державу і здійснює перехід від соціалізму до комунізму.

Безсмертні ідеї «Капіталу» в нашу епоху збагачені творами Леніна, теоретичними положеннями і практикою Комуністичної партії Радянського Союзу і братніх комуністичних і робітничих партій країн народної демократії.

Керуючись ними, комуністичні і робітничі партії країн соціалістичної системи впевнено створюють у своїх країнах соціалістичне суспільство, поглиблюючи цим загальну кризу капіталізму, вказуючи робітничому класові капіталістичних країн шлях до визволення від капіталістичного рабства.

І. МОСЦІПАН.

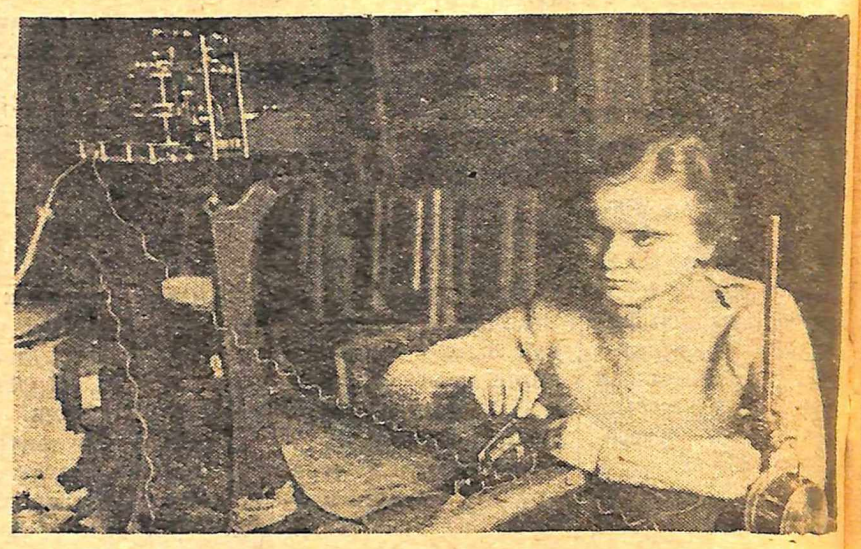

Студентка I курсу педагогічного факультету М. Манзюк проводить експериментальну роботу по дослідженню швидкості реакції людини на світлові подразнення.

З досвіду кращих вчителів-словесників

Наша газета вмістила багато листів колишніх випускників, в яких вони діляться своїми успіхами і невдачами, розповідають про труднощі в роботі.

У молодого вчителя найбільші труднощі (як видно з листів, з особистих бесід з випускниками) виникають у проведенні позакласної роботи з літератури. Навички проведення позакласної роботи набуваються з роками. Однак, вже в інституті студенти можуть повністю підготуватися до неї. Допоможуть у цьому лекції, практичні заняття, методична література, де висвітлюється досвід передових учителів. Полегшить самостійну позакласну роботу активна участь у наукових гуртках, виступи на диспутах, на конференціях читачів і т. п.

* * *

Мені хочеться розповісти про досвід проведення позакласної роботи деякими хорошими вчителями-словесниками. Серед них і вчителі, стаж трудової діяльності яких збігається з славною річницею Великого Жовтня, — К. В. Козловська (школа № 97), Т. Ф. Фащевська, Є. К. Новомглинська, Л. Л. Зайцева (школа № 138), В. К. Радзієвська (Боярська школа), — і молоді талановиті вчителі — І. П. Коваленко, Т. Л. Громико (Боярська школа) і багато інших. Характерною особливістю цих прекрасних педагогів є скромність, любов до свого предмета, до учнів, невтомність у труді, жага до знань, розуміння дитячої душі, вміння організувати учнівський колектив.

Як правило, успіху в проведенні позакласної роботи досягають ті вчителі, які роблять її незвичайною, захоплюючою. Так, наприклад, вміло організує її викладач Боярської середньої школи І. П. Коваленко.

Талановитий вчитель, І. П. Коваленко у позакласну роботу з літератури вносить елемент гри. Вона організувала не літературний гурток, а товариство «Юний літератор». В члени його приймаються встигаючі учні, які виконали яке-небудь доручення (підготували доповідь, інформацію, монтаж, альбом і т. ін.). Члени товариства мають білет, на обкладинці якого зображена ліра, а епіграфом взяті слова: «Мой друг, Отчизне посвятим души прекрасные порывы».

Кожний член товариства має певні права і обов'язки, що записані в Статуті товариства, який визначає і завдання його. Діяльність товариства повинна сприяти зміцненню любові до нашої соціалістичної батьківщини, давати учням навички і вміння самостійно працювати в галузі літератури над матеріалом художніх текстів, критичних статей, над газетним і журнальним матеріалом. Товариство допомагає поглиблювати і розширювати знання учнів з літератури; виховувати в них любов до неї.

Для розв'язання поставлених завдань товариство «Юний літератор» проводить спеціальну роботу, а саме: організує зустрічі з літераторами; готує і проводить доповіді учнів; організує практичну роботу по виготовленню учбових посібників, таблиць, схем, альбомів, монтажів; проводить екскурсії в музеї; організує культпоходи в кіно, театри для перегляду фільмів, вистав з наступним обговоренням їх; влаштовує літературні виставки; випускає літературну газету; проводить літературні вечори; готує і проводить літературні і музичні вікторини.

Ці питання повинні бути в центрі уваги і шкільного літературного гуртка. Органом управління гуртка є загальні збори і Рада у складі 5 чоловік. Товариство ділиться на секції, відповідно до інтересів окремих членів його: наукову, творчу, драматичну. На заняттях обговорюються теоретичні питання, зачитуються вінки художньої літератури (ставились, наприклад, такі теми: «Як читати картини», «Як слухати музику»). У Боярській школі було створено учнівський театр ім. О. М. Островського. Очолювали театр учні, більшість свої і режисери, і адміністратори. Самі учні писали декорації до вистав, готували костюми.

Різноманітні форми проведення позакласної роботи вчительки Ірини Павлівни Коваленко заслуговують на увагу.

В. САВЕНКО.

(Продовження буде)

Як я працюю над курсовою роботою

В цьому навчальному році, як і в минулому, я обрав собі тему курсової роботи з геометрії — «Найкоротші лінії на простіших поверхнях».

Приступаючи до роботи над обраною темою, я, перш за все, ознайомився з основною фундаментальною літературою. І переконався, що в математичній літературі дано строго-логічне обгрунтування властивостей ліній, поверхень, але тут не розглядаються способи побудови ряду плоских і просторових фігур при зображенні на плоскому рисунку. Між тим відомо, яке важливе значення, особливо в умовах політехнічного навчання, має вміння зобразити просторові фігури на плоскому рисунку і, навпаки, за даним рисунком уявити зображену на ньому просторову фігуру. Таких навиків можна набути лише при умові суміщення математичних обгрунтувань з відповідними побудовами.

При розробці теми курсової роботи в минулому році мені вдалося досягти поставленої мети. Зараз, працюючи над темою «Найкоротші лінії на поверхні», я зустрів труднощі при розробці елементів побудови найкоротшої лінії на простішій поверхні обертання (в ізометричній проекції).

Щоб подолати ці труднощі, мені довелося додатково переглянути ряд підручників і інших літературних джерел. Я ставлю за мету знайти і обгрунтувати найпростіші методи побудов. Велику допомогу в розв'язанні цього питання надають мені викладачі креслення.

Слід відмітити, що ряд студентів, виконуючи курсові роботи, не поглиблюють своїх знань, а використовують лише навчальний матеріал, часто переписуючи його у тому ж викладі, в якому він поданий автором підручника. Такі курсові роботи не є творчими, і користь від їх виконання сумнівна.

В. ІЗРАЇЛЯНТ,
студент III курсу фізико-математичного ф-ту.

Виступає заступник міністра

3-го квітня викладачі, аспіранти та студенти інституту зібрались в актовому залі, щоб прослухати лекцію заступника міністра освіти УРСР т. Руська О. М. про роботу конференції ЮНЕСКО, яка працювала в місті Делі, та про його враження від поїздки по Індії.

На ф о т о: в актовому залі під час лекції.

Про деякі факти аморальної поведінки серед аспірантів інституту

На таку тему нещодавно партійне бюро і дирекція інституту провели загальні збори аспірантів.

До цього часу вважалось, що аспіранти — люди серйозні і тому вести серед них ідейно-виховну роботу навряд чи слід. Проте факти показують, що окремі товариші, добре усвідомивши свої права, забувають про ті досить складні і відповідальні обов'язки перед державою і суспільством, які витікають з почесного звання — аспірант столичного вузу.

В інституті всі знають Ю. Ільїних як сумлінного аспіранта, ввічливу і тактовну людину. І раптом дізнаємось про те, що його засуджено на 15 діб позбавлення волі. З'ясовується, що в нетверезому стані Ю. Ільїних порушував порядок в кінотеатрі «Жовтень», за що і був затриманий органами міліції.

Справедливо, різко критикували товариші Ю. Ільїних за цей ганебний вчинок. Відчувалося, що до долі свого товариша вони не байдужі і що їх цікавить і хвилює не тільки стан справ з написанням дисертації, а й моральне його обличчя, як майбутнього вихователя молоді. У виступах товаришів (наприклад, наукового керівника Ю. Ільїних доцента Задесенця М. П., аспірантів М. Висоцького, М. Рябухіна і ін.) була висловлена впевненість у тому, що Ю. Ільїних свій вчинок добре усвідомив і ніколи не повторить його.

Враховуючи це, збори постановили: просити дирекцію інституту накласти на Ю. Ільїних суворе адміністративне стягнення і дати йому можливість закінчити навчання в аспірантурі.

Паралельно з вчинком Ю. Ільїних на зборах було розглянуто факти негідної поведінки аспіранта кафедри методики математики М. Матюхи.

Його теж знають в інституті. Але знають як склочника, людину, яка систематично порушує норми співжиття в гуртожитку.

Він жив у кількох кімнатах, але ніде не міг ужитись із своїми товаришами, бо одні його переслідують (!), другі — насміхаються, до третіх — приходять друзі... І почав М. Матюха строчити кляузи. І в редакцію газети «За педагогічні кадри», і в «Вечірній Київ», і навіть... в Раду Міністрів СРСР.

Чого ж вимагає т. Матюха? Він вимагає виключної поваги і турботи до своєї особи і тут же виливає на своїх товаришів потоки бруду.

Питанням перевиховання цього сорокарічного «юнака» займались і студрада гуртожитку, і представники редакції газети «За педагогічні кадри», і члени кафедри, на якій навчається М. Матюха.

Чи прислухався він до голосу розуму, до тих товариських порад, що йому пропонувались? Відповідь на це дає його виступ на останніх зборах. М. Матюха говорив довго, нудно, з насолодою копаючись у дріб'язкових питаннях, які не мають ніякого принципового значення. І знову потоки липучого, зловонного бруду...

Секретар партбюро інституту В. Єрмак кваліфікував його виступ як демагогічний, як спробу наклепу на наш здоровий і згуртований інститутський колектив. Не дивно, що спроби наклепу дістали від присутніх на зборах рішучу відсіч.

Виступаючі (а таких було 14 чоловік) зробили ще одну, останню спробу довести М. Матюсі хибність його поведінки, небезпеку, яка чекає його на цьому шляху.

Як же зрозумів сказане М. Матюха? Він знову почав вимагати до себе поваги.

Враховуючи це, збори звернулись до дирекції інституту з проханням розібратись у цьому питанні і, в разі потреби, відчислити М. Матюху з аспірантури.

Виступаючі товариші також вказували на те, що подібні факти могли статись внаслідок послаблення ідейно-виховної роботи серед аспірантів. В. Тихомиров зробив закид в адресу партбюро і місцевкому інституту, які в недостатній мірі займаються питанням ідейно-виховної і культурно-масової роботи серед аспірантів.

Учасники зборів, зокрема М. Рябухін і К. Топольницька, звернули увагу присутніх і на те, що окремі працівники бухгалтерії інституту нетактовно поводять себе: відвідувачі замість вичерпної відповіді на запитання одержують грубі окрики. Ще й досі працівники бухгалтерії не роз'яснили аспірантам положення про стипендію, не усунули окремих конфліктних питань у цій справі.

Збори показали, що колектив аспірантів інституту — надійне поповнення рядів наукових працівників — як зіницю ока береже право називатися аспірантом КДПІ ім. Горького і нікому не дозволить ганьбити це високе звання.

Лист до редакції.

Випадок в ощадкасі

Це трапилось 26-го вересня 1956 року.

В ощадну касу № 10172 з'явилась невелика на зріст дівчина. На ній був сірий жакет; чорне волосся коротко підстрижене; в руці — чемодан. Вона пред'явила ощадну книжку на ім'я Бондаренко Галини Яківни, студентки 4 курсу фізико-математичного факультету. Після виписки ордера на 1000 крб. було звірено підпис пред'явника на особистому рахунку. Підпис не зовсім збігався. Довелось просити, щоб вона ще раз поставила свій підпис на ордері, що і було зроблено. Другий підпис був настільки подібним, що можна було видати гроші без вагання. Все ж я попросив пред'явити паспорт. Вкладниця відповіла, що проживає в гуртожитку на вул. Освіти, 6 і що у всіх студентів паспорти взято на прописку. Ні комсомольського, ні студентського квитка на вимогу не було пред'явлено: обидва документи, за її словами, вона забула в гуртожитку. Вкладниця просила не затримувати її, бо в неї вже на руках виписаний чек на пальто і залишилось мало часу. Я пішов їй назустріч і задовольнив прохання...

Пройшло 6 днів. В ощадну касу з'явилась студентка і подала заяву про те, що у неї викрадено ощадну книжку. Це була Галина Бондаренко. Як виявилось, гроші тиждень тому одержала зовсім інша, підставна особа.

Із своєї заробітної плати мені довелось виплатити 1000 крб. дійсній власниці ощадної книжки — Бондаренко Г. Я...

Про цей прикрий випадок знають і керівники фізико-математичного факультету і парторганізація. Проте до цього часу ніхто не зайнявся цим серйозним питанням. Не звернули уваги і не надали ніякої допомоги для виявлення шахрайки ні комсомольська організація факультету, ні комітет ЛКСМУ. Невже ганебний вчинок цієї студентки нікого не хвилює, не викликає обурення?

Сподіваюсь, що все ж таки серед студентів знайдуться товариші, і тим більш комсомольці, які допоможуть виявити особу, негідну звання радянського студента, радянської людини.

Д. ТОВСТЕНКО,
завідуючий ощадною касою.

ГРАМАТИКА НА ЩИТІ

На дошках (щитах) об'яв чи просто на стінах (звісно, на папірцях) можна зустріти немало цікавих граматичних вправ. Любителі можуть знайти їх швидко. Ми подаємо поки що одну з цих вправ, що міститься на дошці об'яв місцевкому. Каса взаємодопомоги вивісила

«СПИСОК

должников по ссудам которых касса предупреждает, что если до 10 апреля 1957 г. они не погасят задолженность по ссудам, задолженность будет взыскана в пренудительном порядке, а ссудодержатели их (?) лишены в дальнейшем пользоваться ссудами».

Читачі можуть подумати над цим списком, проставити, де треба, коми, замінити букви та вирішити, кого це «их» має на увазі автор, а також продумати стиль останньої частини цього твору.

Вперше очима учителя

Ще зовсім недавно студенти-першокурсники сиділи на шкільних партах, хвилювалися під час опитування, старанно слухали пояснення вчителя, піднімали руку, задаючи питання чи доповнюючи відповідь товариша, переживали свої учнівські печалі і радощі.

І ось вони знову йдуть в школу, на дзвоник входять в клас, але вже з іншою метою — учитись бути вчителем, учитись бачити дітей, розуміти їх внутрішній світ, їх сприймання навколишньої дійсності, їх ставлення до навчання. Звичайно, це нелегка справа, і студенти роблять лише перші, ще несміливі, невпевнені кроки на цьому шляху. Але якими цікавими і важливими вони є у формуванні майбутнього вчителя!

Цього року кафедра психології вперше організувала практичні заняття першокурсників у школах для того, щоб вчити їх спостерігати психічну діяльність учня в процесі навчання та робити психологічний аналіз основних етапів уроку.

Студенти вивчають роботу вчителя, особливо його засоби, скеровані на організацію уваги учнів на уроці, на забезпечення ефективності запам'ятання і мислительної діяльності. Більшість студентів виявила великий інтерес до цієї форми роботи.

На жаль, деякі студенти недосить серйозно ставляться до даного виду роботи, пропускають уроки, не ведуть систематичних записів своїх спостережень.

Практичні заняття лише розпочались, тому є час максимально використати можливості свого першого, але дуже важливого знайомства з школою.

Б. ЗАЛЬЦМАН,
викладач кафедри психології.

Напередодні екзаменаційної сесії

Наступила гаряча пора для четвертокурсників. Останні дні навчання в інституті... Попереду семестрова сесія і державні екзамени.

Студенти-математики склали уже всі заліки.

На сесію винесено чотири екзамени: історичний матеріалізм, теорію функцій, основи геометрії і астрономію. Особливо важко буде складати заліки з основ геометрії і астрономії. Ці курси звичайно читалися на протязі двох семестрів, а нам вони викладені за два місяці, бо чомусь у другому семестрі раптово вирішили зробити четвертий курс випускним, хоч І семестр працювали за планом для п'ятирічного терміну навчання. Та думаємо, що при наполегливій роботі подолаємо ці труднощі.

Скориставшись тим, що з більшості предметів у нас уже лекції закінчилися і в останній тиждень ми маємо лише по 1—2 пари академзанять, ми вирішили достроково скласти екзамен з астрономії.

Доведеться напружено попрацювати, щоб успішно закінчити інститут.

А. МИРЕЦЬКА,
студентка IV курсу фізико-математичного факультету.

СПОРТИВНЕ ЛІТО

День видався чудовий. На небі ані хмаринки. Сонце гріє по-літньому. За молодим сосняком, там, де починаються віковічні сосни, що вітами своїми розчесали небо, очистивши на ньому безкрайній голубий океан, чути юні голоси, музиканти пробують свої інструменти. Мідні труби виблискують на сонці; здається, що вони з нетерпінням чекають, коли молоді легені музикантів оживлять їх мелодійні душі. І ось оркестранти у живописних позах розсілись на молодому трав'яному килимі, напружились лиця, і у простір вирвались бравурні звуки «Москвы майской»...

А збоку, на доріжці, дівчата і юнаки у літніх спортивних костюмах роблять розминку. Зараз почнеться естафета на приз газети «За педагогічні кадри», яка відкриє літній спортивний сезон в інституті. Все вже готове. Між деревами простягнулось червоне полотнище — лінія старту і фінішу. Головний суддя В. С. Спиридонов дає останні пояснення. Бігуни одержують естафетні палочки. Учасники естафети і численні болільники з нетерпінням чекають сигналу. Всі відчувають радісне хвилювання, м'язи бігунів напружені.

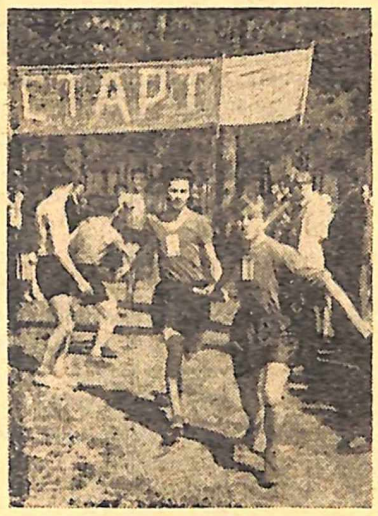

І ось — сигнал. Група струнких дівчат блискавично зірвалась з місця і за мить уже далеко перед нами, між безмовними болільниками-соснами, миготять різнобарвні майки. Ще кілька хвиль, і повз нас пробігають ті, хто вирвався вперед; ось естафетна палочка у Тамари Василенко, вона вихрем понеслась вперед. Перемогли спортсменки фізико-математичного факультету.

Серед болільників і самих учасників змагання надзвичайне збудження. Фізматовці поздоровляють Ніну Нечай, Тамару Василенко, Раю Стебко. Серед представників педфаку чутно сердиті голоси, часто повторюється прізвище Урбанської. Адже якби ця студентка, що має другий розряд з легкої атлетики, була дисциплінованою і з'явилася на змагання, вона могла б повернути хід подій на користь педфаку, хоч би перед спортсменами літфаку, які випередили їх всього лише на 10 очок...

Та ось знову голос головного судді. На бігову доріжку виходять чоловічі команди: три — з фізико-математичного і одна — з педагогічного факультету (мовно-літературний факультет не виставив жодної команди!). Для юнаків дистанція вдвоє більша, ніж для дівчат, — 1000 метрів.

Бігуни приготувались. Болільники притихли. Прибігли сюди і музиканти. Сигнал — і вперед виривається Саша Косенко, що захищає спортивну честь педфаку. Він біжить впевнено і дуже легко. Перший етап веде він. Палочку приймає Микола Гільченко. Вже на третій сотні метрів болільникам стало ясно, що Гільченко здає — біжить він тяжко; його наздоганяє і обходить недалеко від лінії фінішу представник фізмату Борис Ковбасенко; з ним майже поруч легко йде Іван Горбачук — теж фізматовець. Палочка у Ромася, той передає Кобцю. Болільники втратили всякий спокій.

— Добре, Сашо! Добре! Так іди! — це підбадьорюють Кобця, який ні на мить не збавляє темпу, не втрачає впевненості.

— Жора! Жора!! Жора!!! Давай! Жми! — підганяють другого спортсмена.

Спортивна удача явно вже на боці фізматовців. Завершує естафету юнаків Василь Приймак. Він першим перебігає лінію фінішу. Переможця нагороджують оплесками і тушем.

Знову переміг фізмат. Опанас Вещицький, секретар факультетського бюро комсомолу, не може приховати почуття гордості за своїх товаришів. Та його і не треба приховувати. Фізматовцям є чим гордитись. Першість в естафеті завоювали спортсмени фізико-математичного факультету. І вони по праву одержали кубок — приз газети «За педагогічні кадри».

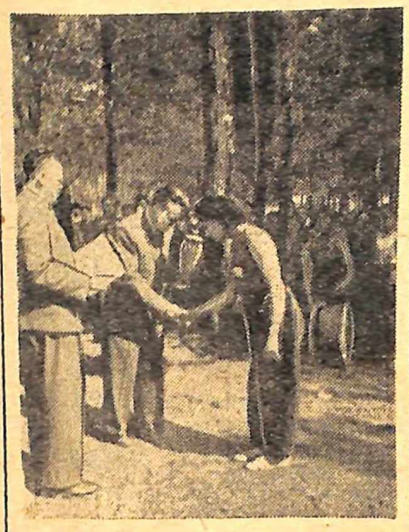

На другому місці жіноча команда мовно-літературного факультету, на третьому — педфаківці.

Легкоатлетична естафета, яка відбулася 7 квітня, показала, що справжніх спортивних перемог можна добитись лише внаслідок регулярного тренування, внаслідок серйозного ставлення до спорту. Кращими бігунами виявились саме ті, хто на протязі всієї зими тренувався, по-справжньому готуючись до спортивного літа.

Всі, хто був у цей день у святошинському лісі, залишились задоволені. Після спортивних змагань відбулися танці, атракціони, потім на спортивному майданчику школи-інтернату № 1 любителі спорту спостерігали гру в волейбол.

Приємне враження від цієї хорошої форми відпочинку студентів порушив тільки наш буфет, який ніяк не міг задовольнити попит відпочиваючих. Наша їдальня послала в ліс, очевидно, те, що не змогли продати на місці. І адміністрація їдальні не прорахувалась: адже на безриб'ї і миргородська вода — лимонад, а пиріжки все одно, що найкращий шоколад... А втім, сміх сміхом, а «піклування» працівників буфета про наших студентів викликало законне обурення.

Правда, молодість скоро забуває про неприємне. В пам'яті залишиться цікаво проведений вихідний день у святошинському лісі. Такі дні (з кращою їх організацією) варто проводити частіше.

К. ІВАНЕНКО.

Тих днів не змовкне слава

Студенти нашої групи, як і всі трудящі Радянської країни, готуються до святкування славної річниці Великого Жовтня.

Ми знову і знову з хвилюванням перечитуємо книги про подвиги борців за радянську владу в Жовтневі дні, про подвиги тих, хто відстоював ці завоювання в боях громадянської і Вітчизняної воєн...

Але ще цікавіше послухати учасника тих героїчних днів.

У минулу п'ятницю на політгодину до нас в групу прийшли гості — Дмитро Олександрович Реутський і Олександра Андріївна Реутська, старі комуністи, члени КПРС з 1918 року. Вони розповіли про перші роки встановлення Радянської влади, про людей, які будували її. Дмитро Олександрович поділився спогадами про дні громадянської війни, розповів кілька цікавих епізодів з свого життя того часу; Олександра Андріївна — про роботу комісара військового госпіталю в 1918 році.

Ця тепла зустріч представників двох поколінь назавжди залишиться в нашій пам'яті.

Г. САВЧЕНКО,
староста групи IV курсу дошкільного відділу.

Відгадай

1. Назвіть великого російського поета, відомого драматурга і знаменитого композитора, у яких однакові ім'я та по батькові.

2. Назвіть 13 опер на сюжет творів Пушкіна та прізвища композиторів, що їх написали.

3. Ким закінчена опера Бородіна «Князь Ігор»?

4. Який відомий український композитор І половини XIX ст. був також відомим співаком — одним з кращих виконавців партії Руслана в опері Глінки?

5. Хто автор слів і музики пісні «Дивлюсь я на небо...»?

Перші результати у спартакіаді вузів Києва

Спортсмени - фехтувальники нашого інституту у завзятій чотириденній боротьбі на бойових доріжках палацу культури заводу «Більшовик» закінчили свій виступ у спартакіаді вузів Києва. У змаганнях брали участь 8 інститутів. Кожний інститут виставив п'ять команд, по три чоловіка в кожній.

Першими вступили у боротьбу чоловіки-рапіристи Б. Циганчук, В. Терлецький, О. Прокопенко. Найбільшу кількість очок приніс команді Б. Циганчук, який вперше виконав розрядний норматив. Але в цілому команди програли більш сильним командам інституту фізкультури і будівельного інституту.

Успішно виступали студентки Т. Житнікова, Н. Велика, А. Крючкова, Д. Гладишко. Вони виграли з рахунком 6:3 у команд інституту ім. Мікояна і театрального інституту, забезпечивши собі вихід у фінал. Наші студенти у фіналі зайняли 4 місце у загальному заліку і по другій групі вузів — 1 місце. Особливо успішно виступала спортсменка II розряду Т. Житнікова, яка виграла майже всі зустрічі у фехтувальниць I і II розряду. Прекрасно виступала Н. Велика.

Невдача спіткала наших еспадронників. Через хворобу не з'явився на змагання чемпіон інституту Ю. Корольов, а студент Ю. Коберник з'явився тільки за 10 хвилин до початку змагань. І тому вже перша зустріч з командою театрального інституту дала три поразки.

Але по дві перемоги добилися молоді еспадронники Ю. Рудь та І. Солдатенко.

Самовіддано вели бої наші шпагісти, які вперше взяли в руки електрошпаги (бо їх в інституті й досі немає!).

Я. Приганц добре проводив свої партії, але відсутність досвіду тактики ведення бою не дала йому можливості виграти вирішальний бій.

Останніми вели бої фехтувальники на карабінах з еластичним багнетом. Студенти С. Бородавка, В. Борцов, В. Храпачевський, П. Бережний виграли у команд інституту ім. Мікояна та театрального інституту і зайняли 1-е місце по своїй групі вузів.

У загальному заліку команда інституту зайняла II місце, хоч і мала змогу бути на першому.

Фехтувальникам інституту зараз треба наполегливо тренуватись, щоб підготуватися до спартакіади педвузів України і Радянського Союзу.

С. КОЛЧИНСЬКИЙ,
майстер спорту.

Зустріч сильніших

Недавно відбулася цікава зустріч з баскетбола між командою літфаку та збірною командою інституту: зустрічались дві найсильніших інститутських команди. В складі команди літфаку, яка є чемпіоном, виступають два учасники збірної команди інституту; в складі збірної — кращі баскетболісти Є. Антол, В. Панасенко, А. Пашковський та ін.

На початку гри команда літфаку почала енергійний наступ.

Рахунок — 6:2 на користь чемпіонів. Збірна команда інституту рішуче стримувала натиск противника і часто сама переходила в атаку. Дуже вдало вів атаки і, як говорять «болільники», «розводив» гру Є. Антол.

Перша половина гри закінчилась з рахунком 23:22 на користь збірної. Другу половину збірна команда провела з великим піднесенням. Команда літфаку другу половину провела значно гірше своїх можливостей; часто кидки гравців не досягали мети. Збірна команда нашого інституту одержала заслужену перемогу з рахунком 45:35.

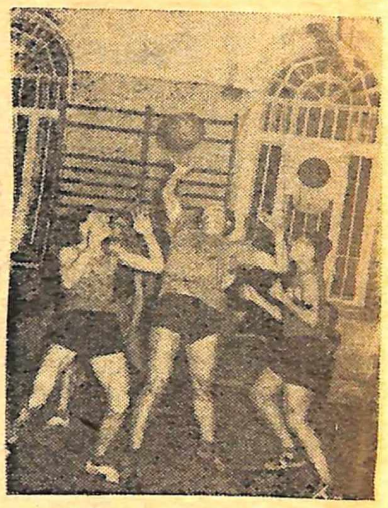

Проведена гра має велике значення в підготовці нашої команди баскетболістів до змагань на першість вузів м. Києва.

* * *

Зараз розпочались змагання на першість вузів міста з баскетбола. Поки що невдало виступають наші збірні жіночі команди. Чотири жіночих команди інституту провели по дві зустрічі, які закінчились їх поразкою. Сподіваємось, що наші жіночі команди в наступних іграх візьмуть реванш.

ВІДПОВІДІ НА КРОСВОРД, ВМІЩЕНИЙ У № 23 ГАЗЕТИ «ЗА ПЕДАГОГІЧНІ КАДРИ»

По горизонталі:

4. Крона. 8. Легіон. 9. Ангара. 10. Ліана. 11. Дідро. 13. Траса. 16. Хром. 17. Баритон. 18. Чуфа. 19. Брно. 21. Арка. 23. Лема. 25. Брама. 27. Рама. 30. Багратіон. 31. Діафрагма. 32. Арат. 34. Нітон. 36. Парк. 37. Ейве. 39. Маса. 40. Крим. 42. Тісняки. 43. Фуни. 45. Рибак. 48. Фауна. 50. Рондо. 51. Отелло. 52. Азимут. 53. Свіфт.

По вертикалі:

1. Хованщина. 2. Метеор. 3. Анод. 4. Коло. 5. Агат. 6. Фаза. 7. Тріумф. 11. Дамба. 12. Рубо. 14. Рона. 15. Анчар. 20. Нахімов. 22. Ромашка. 23. Луара. 24. Марка. 25. Банан. 26. Судан. 28. Атака. 29. Аймак. 33. Тембр. 35. Тенденція. 36. Парта. 38. Етна. 39. Миза. 41. Ракета. 44. Нептун. 46. Блок. 47. Крос. 48. Форт. 49. Уран.

Склав кросворд М. БОРЕЙКО,
студент II курсу фізико-математичного факультету.

Заст. редактора В. КУХАР.

БФ 06099 **Адреса редакції: м. Київ, бульвар Шевченка 22/24, тел. 5-21-21, дод. 43. Друкарня КДПІ, Франка, 44.** Зам. 300—1000.